

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Rursus de Homousio, & Ariminensi consilio, quomodo, vnde, & qua de
causa conuocatum est. Capvt XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

scopi, qui id tēporis in oriente propter doctrinę & vitę pię institutę præstantiam in magno honore habebantur, filium patri consubstantialem dicere, & filium patri substantia similē inter se, vt scimus, differre voluerunt. Nam hanc vocē *ὁμοούσιον* id est, **CONSUBSTANTIALE**, in corporibus propriē intelligi: velut hominum, & cæterorum animalium, arborum, & plantarum, quę ex simili substantia constant, similemque ortum habent. At verò *ὁμοιοούσιον*, id est, **SVBstantia SIMILE**, in rebus corporis expertibus, vt in Deo, & angelis cerni: cum alterutra res per se secundū propriam substantiam ac suam intelligatur. Eiusmodi rationibus etiam imperator Constantius de priore sententia deductus est. Et cum in eadem opinione, vti ipse coniicio (si modò sensum solum spectemus) cum patre & fratre esset, verbum: tamen cum verbo commutās, pro **CONSUBSTANTIALI SIMILE SVBstantia** dixit. Nam hoc quidem harum rerum interpretibus visum est: qui constanter affirmarent istud nomen ad rem significandam multò exquisitius esse: quòd si quis aliter diceret, eum visum iri rem corpore vacantē pro corpore intelligere: quod quidē pleriq; stultū existimarūt. Dixerūt enim ex rebus, quę oculis cernuntur, noīa ad res mēte sola pceptas exprimēdas sumēda esse: nihilq; esse in verbo periculi, si nō in sensu erratū esset.

Rursus de Homousio, & Ariminensi concilio, quomodo, vnde, & qua de causa conuocatum est.

CAPVT XVIII.

NEC mirum sanē imperatori istud contigisse, cum per multi etiam episcopi, qui fidei concilij Nicæni consentiebant, hoc nomen sine contentione admisissēt: qui quidem vtroque verbo, discrimine omni remoto, ad vnā eandemque rem significandam vsi sunt. Quare mihi quidem videtur illa oratio, quę tam insolenter ab Ariani iactata est, multū à veritate discrepare. Aiūt enim post cōcilium Nicænū cōplures episcopos, ex quorū numero fuere Eusebius & Theognis, renuisse deinceps, filiū patri cōsubstantialem dicere: Cōstantinumque eare grauiter commotum, exilio eos addixisse. At cum somnium, aut, vti ipsi prædicant, vera visio sorori imperatoris diuinitus obla-

obla-

SOZOMENI HISTOR.

oblata esset, q̄ isti episcopi rectè de Deo sentiret, quodq; iniustè in exiliū missi essent, imperatorè inde eos reuocasse: sciscitatumque ab illis esse, quid causa esset, cur à decretis Concilij Nicæni dissentirent, idq; cum ipsi formulæ fidei in eo Concilio editæ essent facti participes: eos autem respondisse, quòd neutiquam ex animo ei essenssi fuissent, sed quòd vererentur, ne ille, vt erat verisimile, contentionem de hac re susceptam improbens, à religione Christiana velut ambigua & plena controuersia ad Gentilium superstitionem se transferret, & ecclesiã, quoniã nuper fidem Christi receperat, & adhuc lauacro minimè tinctus erat baptismatis, persequi inciperet. Qua audita satisfactiõe, feruè Constantinū veniam illis tribuisse: prouidisseque vt aliud rursus conciliū cogeretur. At verò dū ista institueret, morte antè occupatū, quàm posset ea perficere: ac propterea filio Constantio, vtpote maiori natu, quàm Constans, dedisse in mandatis, vt hanc rem perficiendam curaret: quippe imperiū ei nihil profuturū, nisi diuinum numè primò omnium fide cõsentiète ac cõcordi coleretur. Itaq; Cõstantiū patris volūtati obsequētē, Conciliū Arimini cõuocasse: ex qua vna remaximè eorū mēdaciū perspicuè deprehēditur. Nam Arimini cõuenere ad conciliū episcopi Hypatio & Eusebio Cõs. cū iã Cõstātius post mortē patris in imperij administratione circiter viginti duos annos confecisset, multaq; interea rēporis cõcilia celebrata essent, in quibus de his vocibus **CONSVBstantiali** & **SVBstantia** simili, disceptatū fuisset. Omnino autē nemo filiū patri substantia similē opinari voluit, quoad Aetius grauitèr de hac re differuisset. Ad quã doctrinã tollendam imperatoris mādato episcopi tum Arimini, tum in Seleucia eodem tempore in vnum conuenerunt. Quare constat non mandatum Constantini, sed Aetii disputationem causam concilii Ariminenfis verè fuisse. Atq; quòd ista quidem ita se habent, in sequenti quoque sermone ostendemus.

Quòd epistolis Constantij reuersus Athanasius sedem suã capessit, & de Episcopis Antiochenis & alterna Constāty & Athanasii petitione, et numinis in hymnis celebratione. CAP. XIX.

Constans